

การศึกษาความรับผิดชอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

สายใจ ระดมสุข

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ถนนพัฒนาการ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร 10250

ติดต่อผู้เขียนบทความที่ สายใจ ระดมสุข 1761 มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ถนนพัฒนาการ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร 10250

E-mail: saijai.rad@kbu.ac.th

วันที่รับบทความ: 4 เมษายน 2566 วันที่แก้ไขบทความ: 25 เมษายน 2566 วันที่ตอบรับบทความ: 31 พฤษภาคม 2566

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต และเปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามตัวแปรเพศ ชั้นปีที่ศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสม คณะที่กำลังศึกษา และสถานภาพครอบครัว **วิธีการวิจัย** เป็นการศึกษาเชิงสำรวจจากตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต จำนวน 420 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม **ผลการวิจัย** พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตมีความรับผิดชอบโดยรวมอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษามีความรับผิดชอบอยู่ในระดับสูง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสถาบัน และด้านความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน เมื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักศึกษาที่มีเพศ ชั้นปีที่ศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสม คณะที่กำลังศึกษาต่างกัน พบว่ามีความรับผิดชอบแตกต่างกัน และนักศึกษาที่มีสถานภาพของครอบครัวต่างกัน พบว่ามีความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 **นัยทางทฤษฎี/นโยบาย** ควรส่งเสริมความรับผิดชอบให้แก่นักศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองที่ดีต่อไป

คำสำคัญ: ความรับผิดชอบ นักศึกษาระดับปริญญาตรี

A study of responsibility of undergraduate students at Kasem Bundit university

Saijai Radomsuk

Kasem Bundit University, Patanakarn Road, Suanluang, Bangkok, 10250

Correspondence concerning this article should be addressed to **Saijai Radomsuk**, Kasem Bundit University,
1761 Patanakarn Road, Suanluang, Bangkok, 10250
E-mail: saijai.rad@kbu.ac.th

Received date: April 4, 2023 Revised date: April 25, 2023 Accepted date: May 31, 2023

Abstract

PURPOSES: To study the responsibility levels of students at Kasem Bundit University and to compare responsibility levels of different groups of students at Kasem Bundit University in terms of both overall and individual aspects namely, sex, year of education, GPA, faculty and family status. **METHODS:** This research was a sample survey research. The research sampling were students at Kasem Bundit University totaling 420 students. Questionnaires were used for collecting data. **RESULTS:** It was revealed that students have high overall responsibility level. For each aspect, students have high responsibility level to self-behavior, society, institutes, and learning in descending order. Comparing each aspect of student's responsibility according to different sexes, years of education, GPAs, faculties, there were different responsibilities. Students from different family status had no different responsibility with statistically significant at the 0.05 level. **THEORETICAL/POLICY IMPLICATIONS:** **Responsibility** should be encouraged for students to continue to foster good citizenship.

Keywords: Responsibility, undergraduate students

บทนำ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราชโองการว่า "การปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตามให้บรรลุผลสำเร็จนั้น นอกจากจะต้องอาศัยความรู้ ความสามารถแล้ว ความรับผิดชอบก็เป็นปัจจัยสำคัญที่จะขาดเสียมิได้ เพราะคนเราแม้จะมีความรู้ ความสามารถเพียงใด หากปฏิบัติงานโดยไม่มีความรับผิดชอบ งานที่ทำก็อาจจะติดขัดล่าช้าหรือบกพร่องเสียหาย ไม่อาจประสบผลสำเร็จที่ดีได้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนจะต้องมีความรับผิดชอบในงานที่งานส่วนตนคือการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพการงาน สร้างตัว สร้างฐานะ ทั้งงานส่วนรวมคืองานที่ทุกคนต่างมีส่วนร่วมอยู่ด้วยงานในหน้าที่ของแต่ละคนแต่ละฝ่าย ย่อมมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับงานส่วนรวม และผลสำเร็จของงานแต่ละส่วนย่อมประกอบกันขึ้นเป็นความสำเร็จของส่วนรวม บัณฑิตทั้งหลายมีความรู้ ความสามารถเป็นสมบัติประจำตัวอยู่แล้ว จึงควรจะได้ตั้งใจปฏิบัติงานทั้งส่วนตนและส่วนรวมด้วยความรับผิดชอบอย่างสูง โดยระลึกไว้เสมอว่าความรับผิดชอบนั้นเป็นคุณลักษณะประการสำคัญของผู้เป็นบัณฑิตแท้" (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 2561)

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีปัญหาสังคมเกิดขึ้นมากมาย ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศคือปัญหาเกี่ยวกับนักศึกษา เช่น ปัญหาการมั่วสุมของนักศึกษา ปัญหาการหนีงตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ปัญหาการออกจากการเรียนกลางคัน นักศึกษาไม่สนใจการเรียน การไม่ส่งการบ้านหรือรายงาน การสอบไม่ผ่าน ปัญหาดังกล่าวมีสาเหตุหลักมาจากการขาดจริยธรรมในด้านความรับผิดชอบ ความมี

ระเบียบวินัย (ณ วิเชียร และ แสนวงศ์, 2552) นอกจากนี้ผลการวิจัยเรื่องการวิจัยและพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมของ พบว่า นิสิตนักศึกษามีจริยธรรมด้านความรับผิดชอบค่อนข้างน้อย

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีปณิธานทางการศึกษา โดยมุ่งเน้น คุณค่า คุณธรรม คุณประโยชน์ ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง สนับสนุนการวิจัย การให้บริการวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผลิตบัณฑิตออกสู่สังคมให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาวิชาชีพของตนให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยยึดมั่นใน จริยธรรม และ คุณธรรม และ รักษาผลประโยชน์ของประเทศเป็นสำคัญ

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตเพื่อการเริ่มต้นเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษา เพราะความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะสำคัญในการสร้างความเป็นพลเมืองที่ดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
2. เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต โดยรวมและเป็นรายด้านจำแนกตามตัวแปรเพศ ชั้นปีที่ศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสม คณะที่กำลังศึกษา และสถานภาพครอบครัว

การทบทวนวรรณกรรมและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต สถาปนาขึ้นโดยคณะผู้บริหารการศึกษา ซึ่งมีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษามาก่อน โดยจัดตั้งโรงเรียนเกษมพิทยา เมื่อปี พ.ศ. 2503 เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 และต่อมาจัดตั้งโรงเรียนเกษมโปลีเทคนิคในปี พ.ศ. 2511 เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี การจัดการการเงิน การธนาคาร การตลาด การเลขานุการ คอมพิวเตอร์ มีนักเรียนและนักศึกษาประมาณ 7,500 คน ต่อมาปี พ.ศ. 2528 ด้วยอุดมการณ์และปณิธานที่จะจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา จึงได้จัดตั้ง “วิทยาลัยเกษมบัณฑิต” ขึ้นเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2530 โดยเปิดสอนเป็นปีแรกมี 2 คณะ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ และคณะนิติศาสตร์ มีนักศึกษารวมกันเพียง 97 คน แต่ด้วยความมุ่งมั่นที่ต้องการพัฒนาการศึกษาให้ก้าวไกลของคณะผู้บริหารวิทยาลัย จึงพัฒนาการศึกษาจนก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับขยายคณะและสาขาวิชาเพิ่มมากขึ้น กระทั่งปี พ.ศ. 2536 ทบวงมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เปลี่ยนประเภทจากวิทยาลัยเป็น “มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต” ปัจจุบันมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตเปิดสอนหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ระดับปริญญาเอก 3 หลักสูตร ระดับปริญญาโท 13 หลักสูตร ระดับปริญญาตรีเปิดสอน 10 คณะ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะนิติศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะจิตวิทยา คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา คณะพยาบาลศาสตร์ และ 1 สถาบัน ได้แก่ สถาบันพัฒนาบุคลากรการบิน ระดับปริญญาตรี หลักสูตรภาษาอังกฤษ 4 หลักสูตร ได้แก่ ด้านบริหารธุรกิจ ด้านการจัดการอุตสาหกรรมการบิน ด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และด้านการจัดการโรงแรม โดยมีหลักการเป้าหมายพื้นฐาน 3 ประการ คือ คุณค่า คุณธรรม และคุณประโยชน์ (มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2561)

2. แนวความคิดทฤษฎีการปลูกฝังและเสริมสร้างจริยธรรม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายจริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศิลธรรม กฎศีลธรรม (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) มีดังนี้

1. ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การมีความรู้ว่าในสังคมของตนนั้นถือว่า การกระทำชนิดใดดีควรทำ และการกระทำชนิดใดเลวควรงดเว้น ลักษณะและพฤติกรรมประเภทใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมมากน้อยเพียงใด ปริมาณความรู้เชิงจริยธรรมหรือความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมนี้ขึ้นอยู่กับอายุ ระดับการศึกษา และพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคล

2. ทศนคติเชิงจริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะหรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่าง ๆ ว่า ตนชอบหรือไม่ชอบลักษณะนั้นเพียงใด ทศนคติเชิงจริยธรรมของบุคคลส่วนมากจะสอดคล้องกับค่านิยมในสังคมนั้น ทศนคติเชิงจริยธรรมมีคุณสมบัติที่สำคัญ คือ ใช้ทำนายพฤติกรรมเชิงจริยธรรมได้ แม้นยากว่าการใช้ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมของบุคคลแต่เพียงอย่างเดียว

3. เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกจะทำหรือไม่ทำหรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เหตุผลเชิงจริยธรรมจะแสดงให้เห็นถึงเหตุจูงใจหรือแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่าง ๆ ของบุคคล

4. พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบหรืองดเว้นการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือค่านิยมในสังคมนั้น พฤติกรรมเชิงจริยธรรมซึ่งเป็นการกระทำที่สังคมเห็นชอบ และสนับสนุนมีหลายประเภท เช่น การให้ทาน การเสียสละเพื่อส่วนรวม และการช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก (ณ วิเชียร และ แสนวงศ์, 2552)

หลักการพัฒนาจริยธรรมมีทฤษฎีที่สำคัญ 3 แนวทางดังนี้

1. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory) จริยธรรมกับมโนธรรมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มนุษย์อยู่ในสังคมกลุ่มใดก็จะเรียนรู้ความผิดชอบชั่วดี จากสิ่งแวดล้อมในสังคมนั้นจนมีลักษณะพิเศษของแต่ละสังคมที่เรียกว่าเอกลักษณ์ เป็นกฎเกณฑ์ให้ประพฤติปฏิบัติตามข้อกำหนดโดยอัตโนมัติ คนที่ทำชั่วและรู้สึกสำนึกเกิดหิริโอตปปะละอายในตนเอง ถือว่าได้รับการลงโทษด้วยตนเองเมื่อสำนึกแล้วพึงละเว้นไม่ปฏิบัติอีกโดยไม่ต้องมีสิ่งควบคุมจากภายนอก เป็นการสร้างมโนธรรมขึ้นมาโดยไม่จำเป็นต้องสนใจองค์ประกอบของลำดับขั้นพัฒนาการทางจริยธรรม

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) อธิบายการเกิดของจริยธรรมว่าเป็นกระบวนการสังคมประกิต โดย

การซึมซาบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ จากสังคมที่เติบโตมารับเอาหลักการเรียนรู้ เชื่อมโยงกับหลักการเสริมแรง และการทดแทนสิ่งเร้า รับแนวคิดของทฤษฎีจิตวิเคราะห์เป็นรูปแบบ โดยยึดถือว่าการเรียนรู้ คือ การสังเกตเลียนแบบจากผู้อื่นใกล้ชิดเพื่อจูงใจ คือ เป็นที่รักที่ยอมรับในกลุ่มพวกเดียวกับกลุ่มต้นแบบเพื่อเป็นพวกเดียวกัน

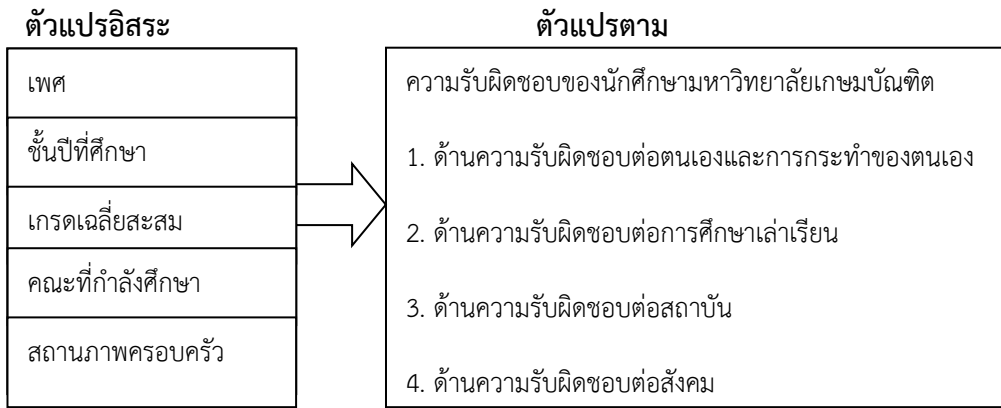
3. ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Cognitive Theory) จริยธรรมเกิดจากแรงจูงใจในการปฏิบัติตนสัมพันธ์กับสังคม การพัฒนาจริยธรรมจึงต้องมีการพิจารณาเหตุผลเชิงจริยธรรมตามระดับสติปัญญาของแต่ละบุคคลซึ่งมีวุฒิภาวะสูงขึ้น การรับรู้จริยธรรมก็พัฒนาขึ้นตามลำดับ (เทพสุเมธานนท์, 2546) ดังนั้นจริยธรรมด้านความรับผิดชอบคือความเอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน โดยไม่ทอดทิ้งต่ออุปสรรค มีความเชื่อมั่นในตนเอง พยายามทำหน้าที่ต่าง ๆ อย่างเต็มความสามารถ ไม่ปิดความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่น และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขงานที่ทำให้ได้ผลดีมากขึ้น ทั้งนี้ความรับผิดชอบเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต้องปลูกฝังหรือเสริมสร้างให้กับผู้เรียนเพราะบุคคลที่มีความรับผิดชอบจะมีความเพียรพยายาม อดทน และตั้งใจทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าทั้งต่อตนเองและต่อสังคม (ณ วิเชียร และ แสนวงศ์, 2552)

นอกจากนี้งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เทพสุเมธานนท์ (2546) การศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง และ สงวนพงศ์ (2550) พฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสุกี

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ดังแสดงไว้ในภาพที่ 1 ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

จากการศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี และความรู้พื้นฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

1. ระดับความรับผิดชอบต่อตนเองและภาระการกระทำของตนเองของนักศึกษามีอยู่ในระดับสูง

2. ตัวแปร เพศ ชั้นปีที่ศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสม คณะที่กำลังศึกษา และสถานภาพครอบครัว ทุกตัวแปรมีความรับผิดชอบต่อตนเองและภาระการกระทำของตนเองโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความรับผิดชอบต่อตนเองและภาระการกระทำของตนเอง หมายถึง การปฏิบัติของบุคคลที่มีความสนใจมุ่งมั่นและตั้งใจทำงานอย่างรอบคอบ เอาใจใส่ขยันหมั่นเพียร อดทนจนสามารถผ่านพ้นอุปสรรค เป็นที่พึงพอใจของผู้มอบหมายงาน ยอมรับข้อผิดพลาดและหาทางปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดให้ดีขึ้น มี 4 ด้าน ได้แก่

1.1 ความรับผิดชอบต่อตนเองและภาระการกระทำของตนเอง หมายถึง พฤติกรรมการรักษาสุขภาพจิต สุขภาพกายของตนเอง กระทำแต่ความดี รู้จักใช้จ่ายอย่างประหยัด สำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตน สนใจศึกษาหาความรู้ และฝึกฝนตนเองให้มีทักษะในทุก ๆ ด้าน เป็นคนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นคนรอบคอบ คิดก่อนทำเสมอ ปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีงาม และเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม หากปฏิบัติสิ่งใดผิดพลาดก็พร้อมที่จะยอมรับเพื่อปรับปรุงแก้ไขสิ่งนั้น ๆ ให้ดีขึ้น

1.2 ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน หมายถึง พฤติกรรมความเอาใจใส่ มุ่งมั่นศึกษาเล่าเรียน มีความอดทน พากเพียรพยายามศึกษาหาความรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนอยู่เป็นปกติวิสัย ตั้งใจทำงานที่อาจารย์มอบหมายให้ทำและส่งงานตามเวลาที่กำหนด

รู้จักพัฒนาตนเองในการศึกษาเล่าเรียน และมีความซื่อสัตย์สุจริตในการสอบ

1.3 ความรับผิดชอบต่อสถาบัน หมายถึง พฤติกรรมการริเริ่มสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สถาบัน รักษาเกียรติยศชื่อเสียงของสถาบัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถาบัน ดูแลรักษาผลประโยชน์ รักษาสาธารณสมบัติของสถาบัน ประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาบัน โดยการแต่งกายสุภาพ ประพฤติตัวถูกต้องเหมาะสม ไม่ทำลายทรัพย์สินหรือชื่อเสียงของสถาบัน

1.4 ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง พฤติกรรมการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคม ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคม ช่วยป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นในสังคม ช่วยอนุรักษ์และปกป้องสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมในสังคมโดยรวม ประพฤติตนตามกฎหมายไม่เอารัดเอาเปรียบส่วนรวม

2. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหลักสูตรภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

วิธีการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรภาษาไทย ในมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 มีนักศึกษาจำนวน 6,990 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีภาษาไทย โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ

Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.95 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 378 คน (พันธุไทย, 2557) แต่ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ได้ตัวแทนที่ตีมากยิ่งขึ้น จึงเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 420 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบ Check List ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสม คณะที่กำลังศึกษา และสถานภาพครอบครัว

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต จำแนกออกเป็น 4 ด้าน คือ ความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบัน และความรับผิดชอบต่อสังคม

วิธีการรวบรวมข้อมูล

แจกแบบสอบถามให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถามแล้วผู้วิจัยรวบรวมกลับมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

1. การศึกษาระดับความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ผลการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อทุกด้านอยู่ในระดับสูงทุกด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรับผิดชอบของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตโดยรวม

ความรับผิดชอบ	n = 420		การแปล ความหมาย
	\bar{X}	SD	
ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง	3.99	0.94	สูง
ด้านความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน	3.83	1.08	สูง
ด้านความรับผิดชอบต่อสถาบัน	3.87	1.15	สูง
ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม	3.99	1.02	สูง
รวม	3.92	1.05	สูง

2. เปรียบเทียบความรับผิดชอบของ นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต สรุปได้ดังนี้

1) นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ที่มีเพศต่างกัน มีความรับผิดชอบ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มี

ความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างกัน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต จำแนกตามเพศ

ความรับผิดชอบ	นักศึกษาชาย)n = 139(		นักศึกษาหญิง)n = 281(		sig
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง และการกระทำของตนเอง	3.86	.53	4.05	.48	.153
ด้านความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน	3.75	.57	3.88	.52	.442
ด้านความรับผิดชอบต่อสถาบัน	3.71	.70	3.95	.61	.107
ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม	3.88	.62	4.05	.56	.034*
รวม	3.80	.51	3.98	.47	.191

*มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2) นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตที่มีชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีความรับผิดชอบโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความรับผิดชอบต่อสถาบัน และความรับผิดชอบ

ต่อสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างกัน ดังตารางที่ 3 และตารางที่ 4

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

ความรับผิดชอบ	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	
	(n=159)		(n=146)		(n=47)		(n=68)	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและ								
การกระทำของตนเอง	3.97	.53	4.03	.46	4.04	.48	3.91	.57
ด้านความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน	3.86	.54	3.85	.53	3.90	.47	3.68	.62
ด้านความรับผิดชอบต่อสถาบัน	3.92	.65	3.93	.60	3.83	.66	3.67	.74
ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม	4.06	.60	4.03	.56	3.93	.56	3.80	.62
รวม	3.95	.48	3.96	.46	3.92	.43	3.76	.57

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

ความรับผิดชอบ	แหล่งความแปรปรวน	Sum of	Mean	F	Sig.	
		Squares	df			Squares
ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง และการกระทำของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	.864	3	.288	1.121	.340
	ภายในกลุ่ม	106.831	416	.257		
	รวม	107.695	419			
ด้านความรับผิดชอบต่อการศึกษา เล่าเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.866	3	.622	2.139	.095
	ภายในกลุ่ม	120.947	416	.291		
	รวม	122.813	419			
ด้านความรับผิดชอบต่อสถาบัน	ระหว่างกลุ่ม	3.752	3	1.251	2.978	.031*
	ภายในกลุ่ม	174.674	416	.420		
	รวม	178.426	419			
ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3.529	3	1.176	3.442	.017*
	ภายในกลุ่ม	142.179	416	.342		
	รวม	145.708	419			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2.005	3	.668	2.832	.038*
	ภายในกลุ่ม	98.169	416	.236		
	รวม	100.174	419			

* มีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติ .01

3) นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความรับผิดชอบโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ความ

รับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบัน และความรับผิดชอบต่อสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 5 และตารางที่ 6

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความรับผิดชอบต่อของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตจำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม

ความรับผิดชอบ	น้อยกว่า 2.00		ตั้งแต่ 2.00-2.99		ตั้งแต่ 3.00-4.00	
	(n = 30)		(n = 248)		(n = 142)	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและ						
การกระทำของตนเอง	3.85	.55	3.92	.52	4.12	.45
ด้านความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน	3.69	.55	3.75	.55	4.01	.47
ด้านความรับผิดชอบต่อสถาบัน	3.59	.69	3.81	.66	4.04	.58
ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม	3.72	.62	3.93	.62	4.15	.49
รวม	3.71	.54	3.85	.50	4.08	.42

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม

ความรับผิดชอบ	แหล่งความ แปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Squares	F	Sig.
ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง และการกระทำของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	4.112	2	2.056	8.278	.000
	ภายในกลุ่ม	103.582	417	.248		
	รวม	107.695	419			
ด้านความรับผิดชอบต่อการศึกษา เล่าเรียน	ระหว่างกลุ่ม	7.015	2	3.507	12.630	.000
	ภายในกลุ่ม	115.798	417	.278		
	รวม	122.813	419			
ด้านความรับผิดชอบต่อสถาบัน	ระหว่างกลุ่ม	7.394	2	3.697	9.014	.000
	ภายในกลุ่ม	171.031	417	.410		
	รวม	178.426	419			
ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม	ระหว่างกลุ่ม	6.533	2	3.266	9.786	.000
	ภายในกลุ่ม	139.175	417	.334		
	รวม	145.708	419			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	6.055	2	3.027	13.412	.000
	ภายในกลุ่ม	94.119	417	.226		
	รวม	100.174	419			

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
จำแนกตามคณะที่ศึกษา

ความรับผิดชอบ	บริหารธุรกิจ		ศิลปศาสตร์		นิติศาสตร์		วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี		นิเทศศาสตร์		จิตวิทยา	
	(n=138)		(n=38)		(n=5)		(n=6)		(n=40)		(n=6)	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
ความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง	4.05	.46	3.90	.52	3.80	.55	4.56	.45	3.86	.55	4.04	.69
ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน	3.83	.48	3.66	.48	3.67	.65	4.67	.58	3.63	.59	3.89	.80
ความรับผิดชอบต่อสถาบัน	3.91	.56	3.87	.66	3.77	.96	4.54	.53	3.59	.68	3.87	.94
ความรับผิดชอบต่อสังคม	4.04	.48	3.88	.65	3.97	1.01	4.30	.23	3.73	.68	4.09	.79
รวม	3.96	.39	3.83	.51	3.80	.72	4.52	.37	3.70	.56	3.97	.78

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ความรับผิดชอบ	วิศวกรรมศาสตร์		วิทยาศาสตร์การกีฬา		สถาปัตยกรรมศาสตร์		พยาบาลศาสตร์		สถาบันพัฒนาบุคลากรการบิน	
	(n=66)		(n=27)		(n=24)		(n=16)		(n=54)	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
ความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง	3.90	.51	3.93	.44	3.85	.62	4.02	.55	4.11	.48
ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน	3.86	.56	3.79	.49	3.80	.70	4.03	.51	3.97	.48
ความรับผิดชอบต่อสถาบัน	3.74	.68	3.64	.63	3.52	.65	4.33	.39	4.22	.59
ความรับผิดชอบต่อสังคม	3.83	.59	3.86	.54	3.69	.61	4.33	.31	4.38	.53
รวม	3.83	.49	3.81	.46	3.72	.52	4.18	.40	4.17	.45

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
จำแนกตามคณะที่กำลังศึกษา

ความรับผิดชอบ	แหล่งความ แปรปรวน	Sum of		Mean		Sig.
		Squares	df	Squares	F	
ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง และการกระทำของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	5.363	10	.536	2.144	.020
	ภายในกลุ่ม	102.331	409	.250		
	รวม	107.695	419			
ด้านความรับผิดชอบต่อการศึกษา เล่าเรียน	ระหว่างกลุ่ม	8.917	10	.892	3.202	.001
	ภายในกลุ่ม	113.896	409	.278		
	รวม	122.813	419			
ด้านความรับผิดชอบต่อสถาบัน	ระหว่างกลุ่ม	21.528	10	2.153	5.612	.000
	ภายในกลุ่ม	156.898	409	.384		
	รวม	178.426	419			
ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม	ระหว่างกลุ่ม	18.529	10	1.853	5.959	.000
	ภายในกลุ่ม	127.179	409	.311		
	รวม	145.708	419			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	10.892	10	1.089	4.989	.000
	ภายในกลุ่ม	89.282	409	.218		
	รวม	100.174	419			

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มีความรับผิดชอบโดยรวมทุกคณะอยู่ในระดับสูง คือ คณะบริหารธุรกิจ ($\bar{X} = 3.96$) คณะศิลปศาสตร์ ($\bar{X} = 3.83$) คณะนิติศาสตร์ ($\bar{X} = 3.80$) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.52$) คณะนิเทศศาสตร์ ($\bar{X} = 3.70$) คณะจิตวิทยา ($\bar{X} = 3.97$) คณะวิศวกรรมศาสตร์ ($\bar{X} = 3.83$) คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา ($\bar{X} = 3.81$) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ($\bar{X} = 3.72$) คณะพยาบาลศาสตร์ ($\bar{X} = 4.18$) และสถาบันพัฒนาบุคลากรการบิน ($\bar{X} = 4.17$) นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษม

บัณฑิตที่มีคณะที่กำลังศึกษาต่างกัน มีความรับผิดชอบโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบันและความรับผิดชอบต่อสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และจากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า ความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตที่กำลังศึกษาคณะที่ต่างกัน มีความรับผิดชอบพิจารณาโดยรวมและรายด้านพบว่ามีค่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
จำแนกตามสถานภาพครอบครัว

ความรับผิดชอบ	บิดา/มารดา									
	อยู่ด้วยกัน (n=292)		หย่าร้าง (n=69)		เสียชีวิต (n=38)		คู่ (n=69)		อื่น ๆ โปรด ระบุ (n=38)	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและ										
การกระทำของตนเอง	3.99	.50	4.03	.51	3.97	.49	4.00	.54	3.89	.70
ด้านความรับผิดชอบต่อการศึกษา										
เล่าเรียน	3.85	.51	3.79	.60	3.81	.57	3.84	.14	3.77	.73
ด้านความรับผิดชอบต่อสถาบัน	3.88	.64	3.87	.71	3.80	.65	4.22	.20	3.79	.67
ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม	4.00	.59	4.02	.58	3.93	.58	4.23	.14	3.88	.65
รวม	3.93	.49	3.92	.49	3.88	.48	4.08	.09	3.82	.61

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
จำแนกตามสถานภาพครอบครัว

ความรับผิดชอบ	แหล่งความแปรปรวน					
	ระหว่างกลุ่ม	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง และการกระทำของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	.468	4	.117	.453	.770
	ภายในกลุ่ม	107.227	415	.258		
	รวม	107.695	419			
ด้านความรับผิดชอบต่อการศึกษา เล่าเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.260	4	.065	.220	.927
	ภายในกลุ่ม	122.553	415	.295		
	รวม	122.813	419			
ด้านความรับผิดชอบต่อสถาบัน	ระหว่างกลุ่ม	.734	4	.183	.429	.788
	ภายในกลุ่ม	177.692	415	.428		
	รวม	178.426	419			
ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม	ระหว่างกลุ่ม	.615	4	.154	.440	.780
	ภายในกลุ่ม	145.093	415	.350		
	รวม	145.708	419			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.347	4	.087	.360	.837
	ภายในกลุ่ม	99.827	415	.241		
	รวม	100.174	419			

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 9 และ 10 แสดงว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตมีระดับความรับผิดชอบสูงและเมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพครอบครัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

สรุปและการอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาความรับผิดชอบต่อของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต สามารถสรุปและอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1. การศึกษาระดับความรับผิดชอบต่อของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตพบว่า นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อโดยรวมอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีระดับความรับผิดชอบต่ออยู่ในระดับสูง 4 ด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทพสุเมธานนท์ (2546) และ สงวนพงศ์ (2550) ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักศึกษาเรียนในระดับปริญญาตรีมีระบบการเรียนการสอนที่ต้องทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากกว่าในระดับมัธยมศึกษา ทำให้ตระหนักในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบต่อในการดำเนินชีวิตของตนเองในมหาวิทยาลัยเป็นอย่างดี

2. ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตที่มีเพศต่างกัน มีความรับผิดชอบต่อ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาหญิงมีความรับผิดชอบต่อสังคมสูงกว่านักศึกษาชาย สอดคล้องกับ บินนอก (2551) ทั้งนี้อาจเนื่องจากความรับผิดชอบต่อสังคม จิตสำนึกในการช่วยเหลือผู้อื่น หรือการช่วยเหลือทางสังคมของผู้หญิงมีมากกว่าผู้ชาย ที่

เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะผู้หญิงเป็นเพศที่มีความอ่อนโยน สงสาร มีความรัก ความหวังใย ความเข้าใจกัน และรู้จักการยอมรับความแตกต่าง จึงแสดงออกด้านความรับผิดชอบต่อสังคมสูงกว่า

3. ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตที่มีชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีความรับผิดชอบต่อโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความรับผิดชอบต่อสถาบัน และความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ สงวนพงศ์ (2550) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่มีอายุ 16 ปีขึ้นไป ซึ่งตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก อยู่ในระดับเหนือกฎเกณฑ์ (ขั้นที่ 5) กล่าวคือ เด็กในขณะนี้สามารถบังคับใจตนเองได้ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การกระทำจะคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น (ลิ้มมันจริง, 2555) ส่วนด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ด้านความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียนไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ปิยะทัต (2554)

4. ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความรับผิดชอบต่อโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบัน และความรับผิดชอบต่อสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ ปาปัดถา และคณะ (2555) ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาที่มีผลการเรียนดี อาจจะมีผลมาจากความรับผิดชอบต่อ เมื่อบุคคลมีความรับผิดชอบต่อในเรื่องใดเรื่องหนึ่งดีแล้ว บุคคล

นี่ก็จะมีผลดีต่อคนในหลายๆ เรื่อง ดังที่ ณ วิเชียร และ แสนวงศ์ (2552) กล่าวว่า ความรับผิดชอบหมายถึงคุณลักษณะของบุคคลที่แสดงออกถึงความสำนึกในการกระทำควบคุมพฤติกรรม รวมทั้งแสดงออกถึงการรู้จักหน้าที่ของตนและมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วง ยอมรับผลการกระทำของตนทั้งผลดีและผลเสีย พร้อมทั้งพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดีขึ้น

5. ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตที่มีคณะที่กำลังศึกษาต่างกัน มีความรับผิดชอบโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อสังคม ความรับผิดชอบต่อสถาบัน และความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ เทพสุเมธานนท์ (2546) สงวนพงศ์ (2550) และ ปิยะทัต (2554) ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะนักศึกษาแต่ละคณะมีระบบการเรียนการสอน เนื้อหาหลักสูตร และสาระวิชาที่เรียนส่วนใหญ่แตกต่างกัน เช่น บางคณะเน้นการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสังคม บางคณะเน้นการเรียนการสอนด้านการสร้างสรรค์ การออกแบบ และการใช้จินตนาการ บางคณะเน้นการเรียนการสอนด้านการคิดวิเคราะห์คำนวณตัวเลข ดังนั้น การที่ นักศึกษาเข้ามาเรียนในระดับอุดมศึกษาแต่ละคนมีแนวทางในการเลือกเข้าศึกษาในคณะที่ต้องการขึ้นอยู่กับปัจจัย หลายๆ ด้าน ได้แก่ การคำนึงถึงตนเองในแง่ความรู้ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ คำนึงถึงตลาดแรงงาน ตลอดจนสภาพทางเศรษฐกิจของทางครอบครัว จึงเป็นสาเหตุทำให้นักศึกษาที่ศึกษาคณะที่ต่างกันมีความรับผิดชอบในด้านความ

รับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบันและความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกัน

6. ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตที่มีสถานภาพครอบครัวต่างกัน มีความรับผิดชอบโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะสังคมไทยเป็นสังคมที่ได้รับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อมาจากครอบครัวตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งลักษณะของครอบครัวไทยเป็นครอบครัวที่อยู่รวมกันหลายคน ได้แก่ ปู่ย่าตายาย ญาติ พี่น้องที่อาศัยอยู่บ้านเดียวหรือบริเวณบ้านใกล้ที่มีความใกล้ชิดเอื้ออาทรต่อกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังนั้นนักศึกษาที่มีสถานภาพครอบครัวบิดามารดาอยู่ด้วยกัน บิดามารดาหย่าร้าง บิดาหรือมารดาเสียชีวิต และบิดามารดาเสียชีวิตทั้งคู่ นักศึกษายังได้รับการดูแลเอาใจใส่จากบุคคลอื่นในครอบครัว และได้อบรมปมนิสัยนักศึกษาอย่างใกล้ชิดทำให้นักศึกษาเป็นคนดีมีความรับผิดชอบ ดังที่ ณ วิเชียร และ แสนวงศ์ (2552) กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อครอบครัวหมายถึงการมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติตนด้วยการเชื่อฟังคำแนะนำของบิดามารดา ช่วยเหลือกิจกรรมในบ้านตามโอกาสอันควรและความสามารถปฏิบัติตนเพื่อความสุขและชื่อเสียงของครอบครัว ไม่นำความเดือดร้อนมาสู่ครอบครัว และช่วยครอบครัวประหยัดค่าใช้จ่าย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน และรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง

2. การส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อสังคม ในกิจกรรมเรียนรู้นอกห้องเรียน โครงการจิตอาสาเพื่อปลูกฝังให้นักศึกษามีจิตอาสาเพิ่มขึ้น และลดปัญหาสังคม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

References

- Binnok, S. (2551). *A causal model of volunteer spirit of Chulalongkorn University undergraduate students* [Unpublished master's thesis]. Chulalongkorn University.
- Royal Institute. (2554). *Royal Institute Dictionary Issue 2554*. Nanmeebooks.
- Kasem Bundit University. (2561). *University history*.
http://kbu.ac.th/home/?main_page=about_us&page=history.
- Limmonjing, J. (2555). *Child psychology: PC 293*. Ramkhamhaeng University Printing House.
- Na Wichian, S., & Sanwong, K. (2552). *Responsibility development of tertiary student* [Unpublished research report]. King Mongkut's University of Technology North Bangkok.
- Papattha, C., Sumetathikom, N., & Pimpiset, P. (2555). *Factors affecting student's socially responsible behavior: A case study of students from government universities in Bangkok metropolitan* [Unpublished research report]. Rajamangala University of Technology Phra Nakhon.
- Piromsombat, C., & Na Wichian S. (2551). *Research and implication of moral and ethical indicators*. Phrik Wan Krapfik Chamkat Publisher.
- Piyatat, G. (2554). *The study of self responsibility of Kasem Bundit University students*. [Unpublished master's thesis]. Srinakharinwirot University.
- Princess Maha Chakri Sirindhorn, The Princess Debaratanarajasuda. (2561). *Graduation ceremony Khon Kaen University academic year 2560*.
<https://m.kku.ac.th/videos/index.php?l=th>.
- Punthai, B. (2557). *Introduction to educational research methodology*. Ramkhamhaeng University Printing House.
- Sanguanpong, P. (2550). *A study of responsible behavior of the students at Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi Phranakhon Si Ayutthaya Wasukri campus* [Unpublished research report]. Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi Phranakhon Si Ayutthaya.

- Tepsumathanon, P. (2546). *A study of responsible behaviors of Ramkhamhaeng University students* [Unpublished research report]. Ramkhamhaeng University.
- Wongwanich, S., & Wiratchai, N. (2543). *Factors and process facilitating the development of individual university students' virtue towards success for all: A quantitative and qualitative study*. [Unpublished research report]. Chulalongkorn University.